

Kan Kvindesagen og Sædelighedssagen skilles ad?

Af A. S. — V. Pontoppidans Forlag. Kbh. 1888.

Til Læsningen af denne lille Bog behøves ingen Vejledning. Den er i sig selv saa klar og udtømmende, saa sikker paa sit eget, men tillige saa lidenskabsløs, saa den helt kan svare for sig selv, og i mine Tanker maa kunne læses uden Bitterhed af alle, der ville have Sandheden frem. Jeg vil her kun medgive den min bedste Anbefaling som et vægtigt Indlæg i en Sag, der er af saa stor Betydning for alle, saa at den, hvor den en Gang er rejst, ikke vil kunne ties ihjel. Der er i vore Dagblade ført en heftig Strid derom for ikke længe siden; men nu synes de enkelte Udtalelser, der senere i Pièces og Tidsskrifter ere komne frem fra begge Sider, at vidne om, at der maa kunne føres den rolige Forhandling derom, som altid maa være den ønskeligste.

Forfatterinden hævder med megen Styrke Nødvendigheden af, at vor Tids Kvinder klare sig deres Stilling til den ny Kjønsmoral, som her i Norden er prædikeret af nogle naturalistiske Digtere. Ganske vist er det kun som Theori, den er ny, praktisk har den i lange Tider været fulgt af mangfoldige Mænd; men naar den nu, i Stedet for som hidtil at dømmes af den offentlige Mening og krybe i Skjul som noget i Grunden uberettiget, offentlig anbefales og sættes i System, saa at det livsvarige, anerkjendte Ægteskab foreslaas afløst af ganske private, flygtige Kjønnsforbindelser, kunne forstandige Kvinder ikke se derpaa som noget sig uvedkommende. Forf. har den Overbevisning, at Ægteskabet er den højeste Form for Samlivet mellem Mand og Kvinde og den eneste, hvorunder Kvindens Menneskeværd kan naa til lige Ret med Mandens. Ved at se bort fra Sædelighedssiden i Kvindesagen, ved at gjøre denne blot til et Erhvervsspørgsmaal kommer man ind paa at ville gjøre Kvinderne til Mænd, at nedbryde det særlig kvindelige, medens det netop gjælder om at skaffe det kvindelige i Menneskelivet lige Ret ved Siden af det mandlige.

Naar Forf. omtaler den Forskjel, der i det hele er mellem den sædelige Renhed hos Mænd og Kvinder, gjør hun det saa hensynsfuldt mod de første, med saa stor Indrømmelse til alle de undskyldende Momenter, saa hun i mine Tanker paa